

Národní divadlo Brno, p.o.

Plán činnosti pro rok 2017

Plán předkládá

MgA. Martin Glaser

ředitel NdB, p.o.

Brno, dne

OBSAH

Úvod	3
Balet	4
Balet premiéry	4
Off program baletu	4
Činohra	6
Činohra premiéry	6
Off program činohry	9
Opera	10
Opera premiéry	10
Off program opery	12
Festival Divadelní svět Brno 2016	14
Výstavy 2017	15
Zájezdy 2017	15
Plán měřitelných výkonů a činností - 2017	16

ÚVOD

Plán činnosti Národního divadla Brno na rok 2017 je výrazně limitován faktem, že dosud není stanoven reálný harmonogram rekonstrukce největší budovy ve správě NdB - Janáčkova divadla. Vedení NdB pracuje se třemi scénáři vývoje této investiční akce. Dokud ovšem vedení města Brna definitivně nerozhodne, zda rekonstrukce proběhne v jedné či dvou etapách, nelze vytvářet kompletní plán činnosti do jiných, než disponibilních budov (Mahenovo divadlo a Reduta). Vedení divadla připravuje projekty do alternativních prostor. Definitivní rozhodnutí o jejich realizaci a smluvní ošetření všech aspektů ovšem může nastat opět teprve tehdy, až bude známo, jakým způsobem a podle jakého harmonogramu proběhne rekonstrukce. Proto tyto akce zatím neuvádíme.

Vedení všech souborů zároveň intenzivně vyjednává o možných domácích i zahraničních zájezdech. Uvádíme zde pouze akce již nyní závazně domluvené. V případě uzavření dalších smluv, bude administrativa všech souborů průběžně pružně reagovat na vzniklou situaci a přizpůsobovat hrací plány na domácích scénách aktuálním potřebám. Z těchto důvodů v tomto plánu redukuje i plán měřitelných výkonů a činností na ta fakta, která jsou nám v tuto chvíli známa. Neuvádíme tedy např. ani plánovaný počet odehraných představení, který se bude průběžně měnit právě v závislosti na době, po kterou bude k dispozici Janáčkovo divadlo, a na úspěšnosti při vyjednávání zájezdových aktivit. Prioritou pro vedení divadla je zajistit dostatek práce pro všechny umělecké zaměstnance a zároveň co možná nejširší a nejvyšší nabídku pro brněnskou kulturní veřejnost. Obě budovy budou maximálně využity.

Během roku 2017 a 2018 dojde k nárůstu operních a baletních premiér v Mahenově divadle. Zároveň budou pro tuto budovu adaptovány ty inscenace z Janáčkova divadla, jejichž scénografické řešení to umožňuje. Všechny soubory promýšlejí i realizaci dalších projektů, které zatím nebyly běžnou součástí repertoáru, včetně vystupování na open-air produkcích a podobně.

Z uměleckého hlediska budou všechny tři soubory pokračovat v cestě, jejíž smysl ukázal úspěšný rok 2016. Dominantním aspektem při přípravě všech programů NdB je vědomí společenské odpovědnosti největší brněnské kulturní instituce, která by v neklidných dobách měla být nezpochybnitelným morálním a etickým majákem.

Martin Glaser

ředitel NdB

BALET

PREMIÉRY

22. 4. 2017 Spící krasavice - MD

Choreografie a režie: Bachram Juldašev

Poslední ze slavného trojlístku Čajkovského baletů Labutí jezero, Louskáček a Spící krasavice se po více než dvaceti letech dostane opět na náš repertoár. Na motivy známé pohádky o Šípkové Růžence Charlese Perraulta vytvořil Marius Petipa spolu s Petrem Iljičem Čajkovským nesmrtelné dílo, které mělo premiéru roku 1890 v carském Mariinském divadle v Petrohradě. Snad nejnáročnější balet po všech jeho stránkách - svou hudební i taneční obtížností klade ohromné nároky na interprety, bohatostí a pompézností scénické a kostýmní výpravy pak na divadelní rozpočet. Výsledek ale stojí vždy za to. Jen úzký okruh divadel a baletních souborů je schopen dostát uměleckým a provozním nárokům tohoto základního kamene klasického baletního repertoáru. Naše inscenace bude akcentovat petrohradskou baletní tradici, proto byl pozván ruský choreograf a baletní mistr Bachram Juldašev, který Spící krasavici s naším souborem nastuduje. Nádherná hudba Čajkovského, geniální choreografická kompozice Petipy spolu s pohádkovou výpravou a výkony našeho sboru a sólistů slibují vrchol baletní sezony již na jaře.

PREMIÉROVÉ PROJEKTY

Leden 2017 Choreografický ateliér – DR

Choreografické ateliéry či dílny nejsou v tanečním světě ničím novým. Jejich úkolem je podchytit talentované tanečnické a zajistit možnou budoucí taneční tvorbu. Balet NdB uvede již VI. ročník těchto choreografických workshopů, do kterých se zapojí tanečníci souboru s touhou po vlastní autorské tvorbě.

OFF PROGRAM BALETU

Balet Gala / Spící krasavice

Pořádá Balet NdB ve spolupráci s 16. ročníkem festivalu Ruská kultura v České republice. Tradiční hostování ruských baletních hvězd z nejprestižnějších souborů Moskvy a Sankt Petěrburgu, tentokrát v hlavních rolích v rámci představení baletu P. I. Čajkovského Spící krasavice. Letos se akce koná v rámci Mezinárodního dne tance 29. dubna 2017 jako jeho slavnostní vyvrcholení.

Mezinárodní den tance

Balet Národního divadla Brno uvede 29. dubna 2017 již další ročník oslavy Mezinárodního dne tance, tentokrát na prostranství před Mahenovým divadlem. V krátkém programu předvedou tanečníci baletního souboru NdB ukázky z repertoáru a představí se i baletní mláďá - posluchači Taneční konzervatoře Brno a Baletní školy I. V. Psoty.

Květen – červen 2017 Festival Tanec Brno 2017

24. ročník mezinárodního festivalu současné taneční tvorby a pohybového divadla, kde představí svou tvorbu domácí i zahraniční taneční soubory. Plánovaný program hostujících souborů je v jednání.

4. 6. 2017 Koncert Baletní školy I. V. Psoty

Jako každoročně tak i letos bude jedno z posledních představení vyhrazeno Baletní škole I. V. Psoty a jejím hostům. Letošní koncert bude mít podtitul Cesta kolem světa.

10. – 12. listopadu 2017 Dance Life Expo 2017

Tradiční účast Baletu NdB na již V. ročníku tanečního veletrhu na brněnském výstavišti. Vystoupení sólistů na Galakonzertu divadel i na hlavní scéně veletrhu v pavilonu B s ukázkami repertoáru souboru. Po dobu konání veletrhu se konají marketingové akce na stánku Baletu NdB.

Balet NdB ve vile Tugendhat

Navázání na stejnojmenný projekt z podzimu 2015, kdy byli sólisté Baletu NdB exkluzivními hosty při různých akcích konaných v rámci kulturního programu Vily Tugendhat.

Listopad 2016 Noc divadel

Program pro veřejnost v jedné z divadelních budov NdB.

31. prosince Silvestr s Baletem NdB

Balet NdB uspořádá ve své režii a produkci silvestrovskou divadelní oslavu pod názvem Silvestr s Baletem NdB. Kromě sólistů a členů baletu se představí také četní hosté jak z taneční oblasti, tak i z hudební. Pestrý program nabídne jak baletní klasiku, tak i současný tanec.

ČINOHRA

PREMIÉRY

27. 1. 2017 - Henrik Ibsen: Paní z moře – MD

Režie: Martin Františák

Ellida Wangelová je duchovní příbuznou Hedy Gablerové, Nory Helmerové i divoké kachny Hedviky Ekdalové. Nevšedně půvabná žena, opředaná dráždivou mystikou fjordů i tajemstvím, jež skály láme a spouští katastrofy. Právě kolem ní rozvíří skandinávský klasik věčně fascinující, mysteriózní, severskou detektivku sugestivně předznamenávající drama o víře, naději a citu. Na půdě pěti dějství, v pomezí domněle všední reality a křehce imaginativního snu, se skrývá divadelní klenot, jenž se na jevišti Národního divadla Brno vrací po více než sedmdesáti letech. V režii uměleckého šéfa činohry NdB Martina Františáka, který svou režijní tvorbou dlouhodobě dokazuje, že si s dramatikou Henrika Ibsena rozumí skvěle. Paní z moře slibuje zážitek, jenž nesmí být minut!

9. 2. 2017 - Karel Veselý, Tomáš Souček, Vladimír 518: Kmeny – DR

Režie: Braňo Holiček

Světy lidí

Hipsteři, hiphopeři, gotici, pankáči, nehippiesáci, motorkáři, tuningáři... To jsou jen některé z „kmenů“ brázdících urbánní džungli současnosti. Vydejte se v divadle Reduta na dobrodružnou výpravu za jejich životními filosofiemi a styly, poznejte mimikry, které používají, objevte místa, kde se sdružují... A mějte se přitom na pozoru: Možná mezi nimi zahlédnete sami sebe. Mladý režisér a herec Braňo Holiček, který pro činohru NdB v minulé sezoně vytvořil už populární inscenaci Černá labuť, se po roce do Brna zase vrací. I tato divadelní adaptace dnes již kultovní knihy Kmeny, napsané pod vedením Vladimíra 518 a později vysílané jako série dokumentů Českou televizí, bude vznikat formou kolektivních improvizací a opět nabídne hravé a tak trochu „drzé“ divadlo – zážitek osvěžující napříč všemi kmeny.

31. 3. 2017 - Květa Legátová, Dodo Gombár: Želary – MD

Režie: Dodo Gombár

Zemité příběhy z konce světa.

Želary. Zapadlá horská vesnice kdesi v Beskydech, kde se život řídí proměnami tvrdé i očistné přírody. Osudy jejích obyvatel na pozadí druhé světové války a německé okupace, kdy se nepoddajným a bohabojným lidem ztrácí pod nohama svoboda. Jinou přichuť tady má láska, jiná je lidská bolest, jiné ticho po salvě ze samopalů, jinak zní v lidské duši. Čím blíže mají tamní obyvatelé k Bohu, tím víc se obnažují temné stránky jejich povah. Želary nejsou rájem na zemi, ani světem romantických gest. Jsou svědky zemitých a znepokojujících příběhů, které se proplétají jak hadi na vyhřáté zemi. Příběhů ve svém přesahu krutě soudobých. Dramatizace Doda Gombára vychází z knihy povídek Želary a novely Jozova Hanule spisovatelky Květy Legátové, což je jeden z pseudonymů brněnské rodačky Věry Hofmanové, autorky řady rozhlasových her, několika pohádek a prozaických děl. Téměř všechny její prózy prý mají své reálné předobrazy v obyvatelích horských vesnic, kde autorka působila jako učitelka. Proslavil jí však až soubor povídek Želary, který vyšel v roce 2001, ač jej napsala už čtyřicet let předtím. V roce 2002 získala za toto dílo Státní cenu. Na základě jedné z povídek, Jozovy Hanule, natočil v roce 2003 Ondřej Trojan úspěšný film s Aňou Geislerovou v roli nedostudované lékařky, členky odboje, která je nucena skrýt se v horách, ve vesnici Želary, kde mezi ní a horalem Jozou vznikne zvláštní, silné milostné pouto. Aňa Geislerová získala za

ztvárnění role Elišky Českého Iva, film byl mj. nominován na Oscara v sekci cizojazyčných filmů.

13. 4. 2017 - Rainer Werner Fassbinder: Strach jíst duši – DR

Režie: Jan Frič

Jiná láska.

Když si dnes stárnoucí vdova najde znovu muže, podiví se jen málokdo. Co když je ale o třicet let mladší? A co když se jmenuje El Hedi ben Salem M'Barek Mohammed Mustafa – a je to marocký gastarbeiter? Legendární německý režisér Rainer Werner Fassbinder vypráví ve svém slavném filmu Strach jíst duše křehký příběh asymetrické lásky dvou obyčejných lidí, kteří se nikdy neměli potkat, natož se do sebe zamilovat. Dvou naprostých antihrdinů, kteří se tak trochu omylem stali bojovníky proti malosti a nebezpečnému strachu z neznáma. Právě ten totiž, gramaticky nesprávnými slovy Maročana, „jíst duši“. Ne náhodou byl tento film z roku 1974 oceněn i na Filmovém festivalu v Cannes. Jeho geniální scénář, který s něžnou nekompromisností a smyslem pro humor útočí hned na dvě společenská tabu, nepřestává provokovat dodnes. V divadle Reduta vás o tom přesvědčí režisér Jan Frič, který ho uvede v české divadelní premiéře a novém překladu Martina Sládečka.

9. 6. 2017 - Jiří Bulis, Dlabola Lucie Bulisová: Drazí v Chomutově! v rámci cyklu Spílání Brnu – DR

Režie: Anna Petržalková

Dopisy, písně, humor a stesk

"Koupil jsem včera ve starožitnictví lustr – měděný, trojramenný, s baňkama, je hezký, ale svítí trochu jinak, než bych si přál – spíš vzhůru a navíc má takový studený světlo." Chomutovský rodák a brněnský občan, radioamatér, specialista na letadla, lustry a kotle, hudební skladatel, písničkář dlouhé klátivé postavy, anděl radosti, Jiří Bulis. Maminka. Tatínek. Básník Zdeněk Šlajs. Ženy. Stesk. Specifický Bulisův humor. Přátelé. Poezie. Písně. Dopisy. Do Bulisova světa hudebního i soukromého se na základě jeho korespondence a písní ponoříme nikoliv prostřednictvím nostalgického vzpomínání na předčasně zesnulého autora hudby k legendárním provázkovským a hadivadláckým inscenacím šedesátých a sedmdesátých let či k inscenacím Ivo Krobota v Činoherním klubu nebo Jakubiskových či Chytilové filmů. Už nedávno vydané „refresh“ CD Bulisových písní, na němž se podílela řada současných kapel, dokázalo, že Bulisovy písně „zůstanou v srdci“ i mladé generace. Nahlédneme zkrátka na Bulisovu tvorbu a osud očima generace potomků, kterým v dětství učaroval Goldflamův Prokletec aneb Soireé s písněmi J. Bulise ve zmizelé kavárně Kolbaba... „Dost značná nedorozumění vyplývají z rozdílného přístupu k humoru. K humoru, který je nerozlučným kamarádem smutku. Kdo nechápe můj humor, nemůže pochopit ani můj stesk a já bych si tak přál, aby tomu tak bylo!“

22. 6. 2017 - William Shakespeare: Něco za něco – MD

Režie: Martin Glaser

Vídeň. Kníže Vincentio odcestoval na diplomatickou misi. V době jeho nepřítomnosti jej zastupuje náměstek Angelo. Ten je znám jako bezúhonný muž a strážce dobrých mravů. Usiluje o pořádek ve městě. A to neúprosně. Rozhodl se skoncovat jednou provždy s chtíčem, vyčistit město od prostituce. Mladého Claudia hodlá pověsit za to, že přivedl do jiného stavu Julii, s níž však nebyl právoplatně sezdán. Amnestii, zdá se, neudělí ani na základě prosebných odvolání Claudiovy sestry Isabely. Ledaže... Výchozí divadelní situace, jak vystřižená ze současného tisku, má svá „ale“. Stejně jako podtext oněch dnešních zpráv. Z váženého občana a zapřísáhlého odpůrce smilstva se vyklube největší zhýralec, korupčník a chlípík. Z původně spořádaného města jeden velký (s prominutím) bordel. Za sex s Isabelou by Angelo možná přehodnotil svůj názor na popravu Claudia. Isabela však nehodlá na jeho podmínky přistoupit. Do hry vstoupí inkognito kníže Vincentio, jeho domnělý odjezd je pouze svérázným řešením mravní krize města, a nabídne Isabele možné řešení. Něco shnilého je

nejen ve státě dánském. „Jediná naděje, kterou Shakespeareova hořká komedie nabízí, spočívá v tom, že mobilizuje smysl pro spravedlnost.“, říká překladatel a shakespeareolog Martin Hilský. Téma navýsost aktuální! Po téhle hře už Shakespeare žádnou komedii nenapsal.

Září 2017 Marina Carr: Medeia - U kočičí bažiny - MD

Režie: Martin Františák

Irský venkov, syrový kraj bažin a rašelinišť. Místní komunita se chystá na slavnost. Svatební den Carthaga Killbridea a jeho mladé nevěsty Karolíny je však od počátku zastíněný temnými znameními, starými pověrami a kletbami. V jejich středu stojí Hester Swanová.

Dlouhých 14 let žila Hester s Carthagem a má s ním dceru Josie, ten ale teď svůj život hodlá spojit s bohatou dcerou sedláka Cassidyho. V jeho životě ani v jeho domě už není pro Hester místo. Hester se cítí už zas oklamaná, opuštěná, ponížená, ale nehodlá se vzdát a podvolit. Bude bojovat až do konce, i když tuší nebo snad i ví, že je její osud stejně jako osud její matky a dcery spojen se zrádnou Kočičí bažinou. Právě na jejím okraji se kdysi narodila. Právě tam ji kdysi zanechala její matka. Na tomto místě se rozhodla zůstat a čekat na ni. Zůstane a bude bojovat - už ne o svoje štěstí, o svoji budoucnost, ani o prostou lidskou důstojnost. Bude bojovat jako kdysi amazonky, jako dávné barbarské čarodějky - proti všemu a proti všem.

Marina Carr je v současnosti nejznámější irská dramatička. Vystudovala anglickou literaturu a filosofii a je autorkou 16 divadelních her. Ve svých dramatech čerpá zejména z motivů antické mytologie a antických tragédií, které zasazuje do prostředí drsné irské krajiny.

Hrdinky jejích her probouzejí prastaré síly. Střet dionýsovského, barbarského, předkřesťanského živlu se světem tvrdých, bigotních venkovanů je vždy fatální. Drtí, trhá a spaluje.

Listopad 2017 Homér: Odyssea - MD

Režie: Julia Wissert (Německo)

Trojská válka skončila. Jenže co teď? Vrátit se domů. Ithacký král Odysseus se vydává na strastiplnou cestu do rodné země. Příliš dlouho už byl bez své rodiny. Zdali na něj manželka Pénélopa a syn Télemachos ještě čekají? Plavba se nečekaně protáhne na celých deset let. Dobrodružství Odyssea a jeho mužů, všechno to kormidlování mezi obludami Skyllou a Charybdou, jejich návštěva kouzelnice Kirké či odolávání krásným Sirénám lákajícím k nebezpečným útesům, se nevratně vtiskla do evropské kultury. Homérův epos ze 7.-8. stol. před naším letopočtem dodnes provokuje naši představivost.

Stane se zároveň jedinečnou základnou pro jedno evropské, konkrétně česko-německé, divadelní setkání. Mladá německá režisérka Julia Wissert je v německojazyčném prostoru opakovaně oceňována (Preis der Stadt Salzburg, Körber Studio Junge Regie, Karl Hübner Preis), v českém prostředí bude její práce k vidění vůbec poprvé!

Mezinárodní projekt Odyssea je odpovědí činohry NdB na současnou krizi evropské identity, je pokusem navrátit se na jevišti k evropským kořenům, do okamžiku, kdy jeden slepý básník poprvé zaznamenal mýtus o obtížném návratu do společného domova, mýtus, který jako jednotná Evropa žijeme i dnes.

Listopad 2017 - Ferdinand von Schirach: Teror - DR

Režie: Martin Glaser

Strhující morální drama ze soudní síně s účastí diváků.

Let společnosti Lufthansa z Berlína do Mnichova. Na palubě 164 cestujících. Letadlo je uneseno teroristy a míří proti Allianz Aréně, kde v té chvíli sleduje fotbalový zápas 70 000 fanoušků. Životy lidí stojí proti sobě. Čas běží. Je třeba se rychle a správně rozhodnout. Jaké jsou rozkazy? A jaká rozhodnutí? Vojenský pilot, major Lars Koch jedná. Za své činy se musí později zodpovídat před soudem. Roli porotců svěřil autor divákům. Na jejich hlasování závisí konečný verdikt nejednoznačného případu, jenž vybízí k přehodnocení vlastních etických

postojů. Autor klade zásadní otázky po právních, morálních, psychologických, filosofických aspektech řešení vypjaté modelové situace. Kde je pravda? Morálka? Právo? Co je hrdinství? Lidská důstojnost? Jak námi manipuluje strach? Jaké jsou důsledky našeho pragmatismu či idealismu? Toto dilema zaručeně nenechá nikoho chladným! Teror je současným evropským divadelním hitem. Po premiéře v roce 2015 v berlínském Deutsches Theater a frankfurtském Schauspielhaus se tato výjimečná hra stala fenoménem v dalších více než třiceti renomovaných evropských divadlech. Divácký ohlas vzbudil rovněž televizní film z produkce německé ARD. Ferdinand von Schirach patří v současnosti k nejúspěšnějším německým autorům. Náměty pro svoje napínavé detektivní příběhy čerpá z vlastní právnické praxe.

OFF PROGRAM ČINOHRY

Thálie na labuti

Kritický blog. Produkce činohry Národního divadla Brno, vnímaná prizmatem kritiků renomovaných i začínajících. Dynamická platforma pro hlas odborníků, veřejnosti, i uměleckých kolegů či studentstva. Ostře, nekompromisně, konkrétně a komplexně!

Lektorské úvody

V průběhu celé sezony v Mahenově divadle i divadle Reduta lektorské úvody k vybraným představením. Atraktivní vstupní slovo dramaturga, režiséra, nebo dalšího člena realizačního týmu, týkající se konkrétní inscenace. Stručný, leč v rámci časových omezení komplexní vstup do tématu, možnost zodpovězení případných dotazů i výzva k otevření diskuze.

Malá scéna

Začátkem roku 2017 ožije Malá scéna Mahenova divadla jako prostor pro autorská či scénická čtení, koncerty a hostování širokého spektra komorních divadelních subjektů.

14. 2., 30. 3. 2017 Improvozovna

I v roce 2017 pokračuje improvizací seriál, ve kterém hrají herci Národního divadla Brno a jejich kolegové ze širokého divadelního okolí. IMPROVOZOVNA je představení, které je rozděleno na přibližně dvacetiminutové třetiny, ve kterých budou herci živelně rozvíjet nejrůznější témata, vyrovnávat se s omezeními, překonávat překážky, a to vše v komunikaci s publikem, které bude mít možnost dění na jevišti ovlivňovat přímo v reálném čase.

20. 3. 2017 Světový den divadla pro děti a mládež

27. 3. 2017 Světový den divadla

1. 6. 2017 Dětský den v divadle

18. 11. 2017 Noc divadel

26. 11. 2017 Rozsvěcení Vánočního stromu

5. 12. 2016 Mikuláš v divadle

Koncerty v Mahenově divadle:

8. 1. 2017 – Kamil stříhavka & Leaders

29. 1. 2017 Nezmaři se sdružením symfoniků Českého rozhlasu

5. 2. 2017 Tatabojs akusticky

6. 2. 2017 NOA

5. 3. 2017 Hana a Petr Ulrychovi se skupinami Javory a Javory Beat

18. 3. 2017 Wohnout akusticky

Další koncerty v jednání.

OPERA

PREMIÉRY

4. 2. 2017 Amilcare Ponchielli: La Gioconda - JD

Dirigent: Jaroslav Kyzlink, režie: Tomáš Pilař

Titul je uveden v brněnské premiéře.

Temné uličky zimních Benátek na počátku 17. století se všudypřítomnými špehy inkvizice se stanou pozadím pro první operní premiéru roku 2017 a její tragický příběh vášnivě a nenaplněné lásky, nenávisti, zrady a pomsty. Když se nevyslyšená touha po někom změní v posedlost s fatálními následky, ocitneme se pravděpodobně ve velké italské opeře 19. století. Jméno Amilcare Ponchielli není v Čechách sice příliš známé, ale ve své době oslavovaný skladatel, současník Verdiho a učitel Pucciniho, by určitě neměl upadnout v zapomnění. Ponchielli je autorem 10 oper, z nichž dnes jediná La Gioconda je uváděna, a libreto nenapsal nikdo menší než Arrigo Boito. Námět vychází ze hry Victora Huga Angelo, tyran z Padovy, ale děj příběhu o zpěvačce Giocondě Boito přemístil do Benátek. Opera měla při premiéře v La Scale roku 1876 velký úspěch a Ponchielli byl kritikou označen za jediného skladatele schopného následovat Verdiho v žánru „grand opera“. A čtyřaktová La Gioconda skutečně je „velkou operou“ v tom nejlepší slova smyslu. Námět skladatele přímo vybízel k rozmáchlému hudebnímu zpracování - velké sbory, Enzova árie *Cielo e mar* či modlitba Laury, to všechno jsou hudební momenty prezentující to nejlepší z tradice italské opery. V titulní roli se do brněnské opery vrací vynikající maďarská sopranistka Csilla Boross v alternaci s Ivetou Jiříkovou.

24. 3. 2017 Kaija Saariaho: Láska na dálku – JD

Dirigent: Marko Ivanović, režie: Jiří Heřman

Titul je uveden v české premiéře.

Kdysi dávno žil na jihu Francie trubadúr a opěvoval lásku k vysněné dámě. Pak odešel na křížovou výpravu a nikdy se nevrátil. Jeho jméno ani poezie ale nebyly zapomenuty a kolem trubadúra se časem vytvořila pověst o tom, jak odjel do Tripolisu za paní svého srdce a tam zemřel v jejím náručí. Tím trubadúrem byl Jaufré Rudel, pán z Blaye, který trubadúřský koncept „lásky na dálku“ dovedl ve své tvorbě k dokonalosti. Jeho příběh a legenda kolem něj se staly inspirací umělcům i v dalších staletích, včetně toho našeho. Finská skladatelka Kaija Saariaho se s legendou o Jaufrém setkala poprvé v roce 1993 a postupně zhudebnila některé jeho básně. Od písní byl již jen krůček k opeře a tak se Jaufrého příběh stal námětem pro její první operní opus. Láska na dálku měla premiéru roku 2000 na Salcburském festivalu a v roce 2003 získala cenu Grawemeyer za hudební kompozici. Právem patří k nejčastěji uváděným soudobým operám, neboť hudba K. Saariaho v sobě jedinečným způsobem snoubí středověké písně trubadúřů, orientální inspirace a styly 21. století. Stejně jako písně trubadúřů je Láska na dálku dílem mnoha vrstev a symboliky – blízko i daleko je v lidských vztazích relativní, protože někdy je nejkrásnější jen toužit a žít v představách... a někdy toužíme tak moc, že když dosáhneme na objekt své touhy, zemřeme.

26. 5. 2017 Gioachino Rossini: Hrabě Ory - MD

Dirigent: Robert Kružík, režie: Lenka Flory

Titul je uveden v české premiéře.

V poslední premiéře sezony se vydáme pod vedením choreografky a režisérky Lenky Flory do slunné Francie, neboť marné lásky touhy mají v operách i humornou podobu a Rossini patří mezi skladatele, kteří jim dokázali dát nesmrtelnost. Rozmarné dílo o sukničkářském Orym rozhodnutém získat ctnostnou komtesu, je založeno na středověké baladě o hraběti,

nechvalně proslulém donchuánovi, jež řádl v kraji okolo řeky Loiry. Chlípny hrabě si umanol potěšit jeptišky v klášteře Formoutiers a dostal se tam i se svými společníky v převleku za potulné řeholnice. Rossini ovšem nemohl v 19. století předvést něco takového na pařížském jevišti a tak se abatyše a sestry změnily v komtesu Adéle a dvorní dámy, které na zámku čekají na návrat manželů z bojové výpravy. Lest s převlekem za jeptišky zůstala a Ory musí navíc čelit nejen nezájmu své krásky, ale i sokovi v lásce. Mezi Rossiniho čtyřiceti operami je Hrabě Ory jednou z nejlepších. Hudební nápady zde srší z jeviště i orchestrů v neustávajícím ohňostroji a pěvecké party hlavních postav jsou dovedeny do extrémní virtuozity.

15. 9. 2017 Michal Nejtek – Pravidla slušného chování v moderní společnosti – DR

Dirigent: Pavel Šnajdr, režie: Jiří Adámek

Titul je uveden ve světové premiéře.

Soudobá operní díla mají na repertoáru Janáčkovy opery Národního divadla Brno své místo po celou dobu její existence, v sezoně 2015/16 uvedl českou premiéru opery Powder Her Face Thomase Adése a pro sezonu 2016/17 připravuje rovněž v české premiéře uvedení Lásky na dálku finské skladatelky Kaaji Saariaho. Cílem uměleckého vedení není jen seznamovat české publikum s již existujícími vynikajícími díly současných skladatelů, ale iniciovat vznik nových operních děl určených přímo pro brněnský operní soubor a jeho konkrétní umělce. Koncept zahrnuje objednávku tří operních děl, dvou komorních a jednoho velkého sborového, které vzniknou v rozmezí let 2016 – 2019. Na první část projektu byla oslovena dvojice renomovaných umělců z mladé generace, skladatel Michal Nejtek a režisér Jiří Adámek, kteří mají na svém kontě řadu autorských projektů ceněných odbornou veřejností. Námětem vznikajícího díla je monodrama PRAVIDLA SLUŠNÉHO CHOVÁNÍ V MODERNÍ SPOLEČNOSTI francouzského spisovatele, herce a režiséra Jean-Luca Lagarce (1957-1995), který patří mezi nejhranější francouzské autory doma i v zahraničí. Monodrama v podání mladé řečnice vychází časově z přelomu 19. a 20. století. Diváci jsou ironickým a květnatým způsobem seznamováni s mnohdy až absurdními pravidly slušného chování, která mapují život člověka od narození až k smrti. Zároveň jsou sarkastickým odrazem lepší společnosti přelomu století.

20. 10. 2017 Gaetano Donizetti: Nápoj lásky – MD

Dirigent: Ondrej Olos, režie: Magdalena Švecová

Potřebujete získat lásku nebo na ni naopak zapomenout? To vám zařídí elixír doktora Dulcamary! Stačí jedna lahev a vše je hotovo!

Nápoj lásky patřil vždy mezi nejvyhledávanější kouzelné prostředky mladých dívek a chlapců a dodnes na něj můžete najít na internetu řadu receptů. A tak není divu, že je i častým předmětem pověstí – od těch nestarších tragických jako např. o Tristanovi a Isoldě, až po ty s dobrým koncem, které se staly námětem na operu. Gaetano Donizetti byl jedním ze slavné trojice skladatelů Rossini, Bellini, Donizetti, jejichž díla v první polovině 19. století zcela ovládla italská jeviště a postupně se rozšířila po celé Evropě a v zámoří. Donizettiho L'elisir d'amore (Nápoj lásky), který měl premiéru roku 1832 v Miláně, není sice námětem úplně originálním a libretista Felice Romani si nepokrytě vypůjčil zápletku z opery Daniela Aubera, ale na rozdíl francouzského protějšku díky Donizettiho hudbě patří od své premiéry do dnešních dnů k nejpoblárnějším operám. Žertovný příběh plachého vesničana Nemorina, který se zamiloval do bohaté statkářky Adiny, a snaží se získat její náklonnost prostřednictvím „nápoje lásky“ je vděčnou příležitostí pro pěvecké představitele, jimž nabízí řadu krásných árií a duetů. Je také atraktivním diváckým titulem a jeho uvedení navazuje na premiéru Rossiniho Hraběte Oryho jako protipól k obsahově i hudebně závažnějším titulům na repertoáru.

OFF PROGRAM OPERY

Lektorské úvody, předpremiérové besedy a interaktivní setkání s operou:

Předpremiérová kukátko

Neformální setkání s inscenátory a umělci před premiérou, kde se diváci dozvědí zajímavé informace „z tvůrčí kuchyně“. V této sezoně setkání zpestří např. možnost nahlédnout na orchestrální zkoušku.

13. 3. 2017 K. Saariaho: Láska na dálku

16. 5. 2017 G. Rossini: Hrabě Ory

Krok za oponu

Interaktivní setkání s inscenacemi

Diváci mají možnost nahlédnout do zákulisí inscenace přímo na jevišti divadla, setkat se s inscenátory i interprety a orchestrem JO a dozvědět se více o díle i inscenaci samotné.

8. 5. 2017 Evropské operní dny

Každým rokem otevírají nejvýznamnější evropské operní domy sdružené do organizace Opera Europa své dveře, aby umožnili divákům setkat se s operou zblízka. Tématem letošního ročníku je „Opera Panorama“.

Spolupráce opery:

Ensemble Opera Diversa – DR

Ensemble Opera Diversa je nezávislý soubor profesionálních hudebníků a zpěváků, kteří tvoří a provádějí živou hudební a vokální tvorbu. Vedle klasické tvorby je jádrem činnosti původní komorní hudba a opery z dílny Ondřeje Kyase a Pavla Drábka. Od počátku (1999) se ze souboru vyvinula hudební společnost, která uskutečňuje kolem čtyřiceti vystoupení a představení ročně. Na svém kontě má tři celovečerní opery, dvě desítky původních minioper, desítku původních orchestrálních skladeb a velké množství klasického repertoáru. Ensemble tvoří soubor zpěváků, komorní orchestr (pod vedením koncertního mistra Jana Bělohlávka), který je vyhledávaným interpretem klasické i nové hudby, a komorní sbor Ensemble Versus (pod vedením Vladimíra Maňase).

Nové operetní studio – DR

Skupina mladých nadšenců křísí operetu pro brněnské publikum v divadle, kde působil i bývalý brněnský operetní soubor, na jehož tradici chce spolek navázat. Vše pod záštitou a odborným dohledem spisovatelky a divadelní publicistky, držitelky ceny za kulturu města Brna a Jihomoravského kraje, paní Evy Šlapanské.

Přímé přenosy z Metropolitní opery New York – DR

Přímé přenosy z Metropolitní opery New York přináší impozantní výkony nejlepších světových umělců v přímém přenosu s to v důstojném prostředí Divadla Reduta.

Koncerty 2017:

6. září 2017 – Open Air Concert na Zelňáku

Koncert k zahájení sezony 2017/18 v podání sólistů, orchestru a sboru Janáčkovy opery NdB, Baletu NdB, pod taktovkou šéfdirigenta Marko Ivanoviće

Open Air Špilberk

3. 6. 2017 G. Puccini: Tosca

4. 6. 2017 G. Verdi: La traviata

8. 7. 2017 G. Bizet. Carmen

29. 8. 2017 G. Puccini: Tosca

31. 8. 2017 G. Verdi: Nabucco

2. 9. 2017 B. Smetana: Hubička

3. 9. 2017 G. Bizet. Carmen

16. 9. 2017 G. Verdi: La traviata

Uvedení úspěšných inscenací JO na nádvoří hradu Špilberk.

FESTIVAL DIVADELNÍ SVĚT BRNO 2017

Mezinárodní festival Divadelní svět Brno přináší divákům ty nejprogresivnější divadelní produkce napříč všemi žánry i státy.

Cílem organizátorů festivalu je vytvořit pravidelně se opakující akci, která promění město Brno v zásadní evropské kulturní centrum. Festival se koná v místě, které díky rozvinutému kulturnímu školství představuje tvůrčím ruchem kypící laboratoř moderního umění. To ve spojení se silnou diváckou základnou v podobě téměř stovky tisíc vysokoškolských studentů přispívá k zásadnímu edukačnímu a kultivujícímu vlivu festivalu na společnost.

Dramaturgie

Ve svých posledních dvou ročnících prošel mezinárodní festival Divadelní svět Brno razantní proměnou. Tato proměna byla nejen organizačního rázu (hlavním garantem festivalu se natrvalo stalo Národní divadlo Brno), ale týkala se především dramaturgického směřování a naprogramování festivalu. Cílem zásadní a dlouhodobé proměny festivalové dramaturgie je snaha o vytvoření reprezentativní přehlídky progresivních divadelních kusů s mezinárodním přesahem. Organizátoři festivalu si dlouhodobě kladou za cíl přivést do Brna nejen to nejlepší, co nabízejí české soubory, ale především inscenace zahraničních tvůrců, které jsou díky titulování diváky přijímáni stále pozitivněji.

Pestrý je festival i nabídce jednotlivých žánrů – kromě činoherních kusů mohou diváci navštívit i produkce taneční, pohybové a hudebnědramatické. Po velmi pozitivních reakcích z minulých let se dramaturgové čím dál více zaměřují i na kvalitní výběr inscenací vhodných pro mládež a rodiny s dětmi.

Rozmanitost a bohatost oslovených souborů, která festival staví po bok dalších význačných mezinárodních kulturních akcí, hodlá dramaturgická rada zachovat i v připravovaném ročníku. České soubory jsou na festival zvány s požadavkem exkluzivity v rámci festivalových programů v roce 2017. Přehlídku posléze podle kapacitních možností doplní profilové inscenace domácích, spolupřátajících souborů.

Organizátoři

Národní divadlo Brno spolupracuje při přípravách festivalu s dalšími divadelními scénami města Brna. Spolupřátatelé jsou stejně jako v předchozích letech Centrum experimentálního divadla (Divadlo Husa na provázku, HaDivadlo a Divadlo U stolu), Městské divadlo Brno a Divadlo Radost. Kromě těchto institucionalizovaných divadel se do příprav festivalu významnou měrou zapojuje rovněž Divadelní fakulta Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Toto spojení vytváří ideální festivalovou infrastrukturu, která je v naší zemi ojedinělá zejména vyspělým technickým zázemím pro všechny typy divadelních produkcí. V roce 2016 navíc festival navázal trvalejší spolupráci s dvěma externími partnery, s divadlem Buranteatr a s kulturním centrem Industra. Dochází tak k organickému propojení divadelních subjektů zřizovaných městem a státem s nezávislými subjekty, což je další významný přínos festivalu k rozvoji kulturní scény v Brně. Díky takto nastavené spolupráci má festival k dispozici hned dvanáct typově rozrůzněných divadelních prostorů, což příznivě podporuje bohaté možnosti při dramaturgickém výběru jednotlivých představení. Díky pozitivním ohlasům minulých ročníků pořádaných Národním divadlem Brno, projevují zájem o spolupráci na festivalu další subjekty kulturního života ve městě, což zvyšuje rozvojový potenciál akce.

Termín festivalu

Osmý ročník mezinárodního festivalu Divadelní svět Brno 2017 proběhne ve dnech 12.–16. května 2017.

VÝSTAVY

Mahenovo divadlo

6. 12. 2016 – 10. 1. 2017	Malujeme bez hranic / Ibsenka, 4. ročník / spolupráce NdB
11 / 2016 – 06 / 2017	O neobyčejném putování Alfréda Radoka / spolupráce NdB
03 / 2017 – 04 / 2017	Josef Čapek scénografem NdB / archiv NdB
05 / 2017 – 06 / 2017	Miloš Wasserbauer a Leoš Janáček / archiv NdB
09 / 2017 – 10 / 2017	Valentin a Václav Šindlerovi (Stréček Krópal a Jozéfek Melhoba) / Archiv NdB
12 / 2017 – 01 / 2018	Malujeme bez hranic / Ibsenka, 5. ročník / spolupráce NdB

Divadlo Reduta

01 / 2017 – 02 / 2017	Sochy / Michal Šmeral / kurátor M. Jiřele
03 / 2017 – 04 / 2017	Malba / skupinová výstava / kurátor M. Jiřele
05 / 2017 – 06 / 2017	Fotografie / Dita Pepe / kurátor M. Jiřele

výstavy podzim – zima 2017 v jednání

ZÁJEZDY

Zájezdy v ČR v jednání

26. 1. 2017	Z. Jirotko, M. Vačkář, O. Havelka: Saturnin – Festival smíchu, Pardubice – činohra
26. 2. 2017	A. Lobel: Kvak a žbluňk – Městské divadlo, Zlín – činohra
jaro 2017	I. Levin: Veroničin pokoj – Slovácké divadlo, Uherské Hradiště – činohra
březen 2017	A. Mikulka: Všelijaká koukátka – Festival Dítě v Dlouhé, Divadlo v Dlouhé, Praha - činohra
Květen 2017	M. Sládeček: Otevírání studánek A. Radoka – Festival Setkání – Stretnutie, Městské divadlo, Zlín - činohra
10. 5. 2017	M. Radačovský: Black and White, Tábor – balet
28. 5. – 29. 5. 2017	M. Sládeček: Otevírání studánek A. Radoka – Martinů fest, Polička - činohra
Jaro 2017	A. Mikulka: Všelijaká koukátka – Divadlo Drak, Hradec Králové – činohra
4. 7. 2017	A. Ponchielli: La Gioconda – Litomyšl – opera
5. 7. 2017	O. Nedbal: Polská krev – Litomyšl – opera
29. 9. 2017	Titul v jednání – Festival Opera 2017, Praha – opera

Zahraniční zájezdy v jednání

18. 2. a 2. 3. 2017	L. Janáček: Věc Makropulos - Art Festival Hong Kong, Concert Hall – opera
23. 2. a 25. 2. 2017	2 koncerty – Art Festival Hong Kong – opera
26. 2. 2017	A. Dvořák: Stabat Mater – Art Festival Hong Kong, Hong Kong Cultural Center, Grand Theatre – opera
28. 2. 2017	L. Janáček: Sinfonietta, Věčné evangelium a Glagolská mše – Art Festival Hong Kong, Cult. Center, Grand Theatre – opera
5. 3. 2017	B. Pawlowski: Sněhurka – Congress Villach Center – balet
6. 3. 2017	M. Radačovský: Black and White - Congress Villach Cent. – balet
červen 2017	H. Ibsen: Paní z moře – Lublaň, Slovinsko – činohra
červen 2017	M. Radačovský: Black and White – Maribor, Slovinsko – balet
červen 2017	M. Radačovský: Black and White – Piešťany, Slovensko – balet

PLÁN MĚŘITELNÝCH VÝKONŮ A ČINNOSTÍ – 2017

NdB plánuje uvést v roce 2017 celkem 15 premiér.

Rozdělení premiér na soubory:

- Balet 1
- Činohra 9
- Opera 5

Rozdělení podle divadel:

- Janáčkovo divadlo 2
- Mahenovo divadlo 8
- divadlo Reduta 5

Zájezdy plánované v roce 2017:

- Zájezd ČR: 11
- Zájezd zahraniční: 9

Balet:

Zájezd ČR: 1
Zájezd zahraniční: 4

Činohra:

Zájezd ČR: 7
Zájezd zahraniční: 1

Opera:

Zájezd ČR: 3
Zájezd zahraniční: 4

Festivaly: 1

Pozn. Do doby vyjasnění termínu rekonstrukce Janáčkova divadla nejsme schopni další informace uvést.